

P7_TA(2010)0206

Išvestinių finansinių priemonių rinkos. Būsimi politiniai veiksmai

2010 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl išvestinių finansinių priemonių rinkų. Būsimi politiniai veiksmai (2010/2008(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Veiksmingų, saugių ir patikimų išvestinių finansinių priemonių rinkų užtikrinimas. Būsimi politiniai veiksmai“ (COM(2009)0563 ir COM(2009)0332),
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos finansų priežiūra“ (COM(2009)0252),
  - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl reglamento dėl Bendrijos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos steigimo (COM(2009)0499),
  - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymus dėl kapitalo reikalavimų direktyvų keitimo iš dalies (2006/48/EB ir 2006/49/EB),
  - atsižvelgdamas į Komisijos pranešimą ir rekomendaciją dėl finansinių paslaugų sektoriaus atlyginimų nustatymo politikos (COM(2009)0211),
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. rugsėjo 23 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl rizikos draudimo ir privataus kapitalo fondų¹,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 24 ir 25 d. Pitsburge vykusio didžiojo dvidešimtuko valstybių aukščiausio lygio susitikimo nutarimus, kuriuose nurodyta, kad „visomis standartizuotomis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis turėtų būti prekiaujama biržose arba pasitelkiant elektronines prekybos platformas“, ir į dabartinę Europos, JAV ir Azijos teisės aktų dėl išvestinių finansinių priemonių raidą,
  - atsižvelgdamas į ne biržos išvestinių priemonių reguliavimo institucijų forumo darbą nustatant visuotinius nuoseklius prekybos duomenų saugyklų duomenų atskaitomybės standartus,
  - atsižvelgdamas į Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto ir Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupės rekomendacijas Europos Komisijai dėl Trečiojo energijos vidaus rinkos teisės aktų paketo (nuoroda: CESR/08-739, E08-FIS-07-04),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir į Vystymosi komiteto nuomonę (A7-0187/2010),
- A. kadangi, nors išvestinės finansinės priemonės atlieka teigiamą vaidmenį perskirstant

---

¹ OL C 8 E, 2010 1 14, p. 26.

finansinę riziką ekonomikoje, jos skiriasi atsižvelgiant į produkto tipą ir bazinio turto kategoriją rizikos, veikimo būdų ir rinkos dalyvių atžvilgiais; kadangi dėl skaidrumo ir reglamentavimo trūkumo išvestinių finansinių priemonių rinkose finansų krizė gilėjo,

- B. atsižvelgdamas į tai, kad reikia, jog įmonės ir ateityje galėtų savo atsakomybe tikslingai ir už pagrįstą kainą valdyti su savo veikla susijusią riziką, ir turėdamas mintyje mažųjų ir vidutinių įmonių, kurios turėtų būti atsakingos už riziką, kai naudojamos dvišalės išvestinės finansinės priemonės, specifika,
- C. atsižvelgdamas į tai, kad per pastarąjį dešimtmetį išvestinių priemonių, kuriomis prekiaujama pasaulio mastu, kiekis labai padidėjo ir dėl to ūkinė veikla ir finansinių rinkų produktai buvo itin atsieti,
- D. kadangi turėtų būti sukurtas pagrindas tarptautiniam bendradarbiavimui, siekiant valdyti išvestinių finansinių priemonių prekybą tarptautinėse rinkose, kad būtų galima laikytis tarptautinių standartų ir bendro informacijos naudojimo susitarimų bent jau tarp pagrindinių sandorio šalių,
- E. kadangi 2009 m. birželio mėn. pabaigoje hipotetinė visų rūšių ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių suma sudarė 605 trln. dolerių, bendra jų vertė rinkoje, pagal kurią vertinama rinkos rizika – 25 trln. dolerių ir bendra kredito rizika, kuria atsižvelgiama į dvišalio pasikeitimo pozicijų tarpusavio įskaitą – 3,7 trln. dolerių, ir kadangi pernelyg didelių finansinių svertų, nepakankamos bankų sistemos kapitalizacijos ir nuostolių dėl struktūrizuoto finansinio turto sąlygomis, ne biržos išvestinės finansinės priemonės prisidėjo prie didelių rinkos dalyvių tarpusavio priklausomybės, net jei jie yra reguliuojami subjektai,
- F. kadangi dėl didelio prekybos apimčių augimo praėjusiais metais reikėjo prisiimti didesnę riziką realiai neinvestuojant į pagrindinę priemonę, o kartu padidėjo finansinio svorto poveikis,
- G. kadangi ne biržos išvestinės priemonės tapo vis sudėtingesnės ir kad sandorio šalies kredito rizika ne visada buvo tinkamai vertinama ir įkainojama, ir kadangi esama išvestinių priemonių organizavimo ir skaidrumo trūkumų, dėl kurių reikia toliau tęsti teisinių sąlygų ir ekonominių priemonių paskirties standartizavimą,
- H. kadangi reguliuojant pagrindinę sandorio šalį turėtų būti užtikrinama nediskriminacinė prieiga prekybos vietoms, siekiant užtikrinti sąžiningą ir veiksmingą rinkų veikimą,
- I. kadangi ne biržos išvestinių finansinių priemonių operacijų dalyvių (šalių) tapatybė ir jų rizikos lygis nėra aiškiai nurodomi,
- J. kadangi daugelis ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinkų, ir konkrečiai kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandorių rinka yra labai koncentruota, kai rinkoje dominuoja keletas pagrindinių įmonių,
- K. kadangi pastarojo meto įvykiai, apimantys nepriklausomus kredito apskaitos sandorius, naudojamus finansų spekuliantų, nepaprastai padidino kai kurių nacionalinių normų lygmenį; kadangi dėl šių įvykių ir veiksmų išryškėjo tolesnis rinkos skaidrumo ir sustiprinto Europos reguliavimo poreikis dėl kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandorių, ypač jei jie yra susiję su valstybės skola,

- L. kadangi siekiant, kad prekybos duomenų saugyklos atliktų svarbų vaidmenį užtikrinant skaidrumą išvestinių finansinių priemonių rinkų priežiūros institucijoms, joms turėtų būti užtikrinta nevaržoma prieiga prie atitinkamų duomenų saugyklų, o duomenų saugyklos turėtų konsoliduoti pozicijų ir sandorių duomenis visuotiniu pagrindu pagal turto kategorijas,
- M. kadangi Parlamentas palankiai vertina iš esmės pasikeitusią Europos Komisijos nuomonę dėl didesnio ne biržos išvestinių priemonių rinkos reguliavimo ir tai, kad ji atsisakė nuomonės, jog išvestinių priemonių daugiau reguliuoti nereikia, nes jas naudoja savo srities žinovai ir specialistai; taigi ragina būsimais teisės aktais užtikrinti ne tik išvestinių finansinių priemonių rinkų skaidrumą, bet ir patikimą reglamentavimą,
- N. kadangi Europa privalo sukurti išsamią atitinkamų užtikrinimo priemonių strategiją išvestinių finansinių priemonių rinkose, kuria būtų atsižvelgiama į ypatingą verslo galutinių naudotojų padėtį, kuri skiriasi nuo pagrindinių rinkos dalyvių ir finansų institucijų,
- O. kadangi didžiosios atskirų ne finansų galutinių vartotojų naudojamų išvestinių priemonių dalies rizika turi ribotą įtaką sistemai ir jos skirtos daugiausia tik realiems komerciniams sandoriams apsaugoti, ir kadangi ne finansų įstaigos yra bendrovės, kurioms netaikoma Finansinių priemonių rinkų direktyva (bendrovės, kurioms Finansinių priemonių rinkų direktyvą netaikoma), pavyzdžiui, oro vežėjai, automobilių gamintojai ir prekybininkai, dėl kurių nekilo rizikos finansų rinkos sistemai ir kuriems finansų rinkos krizė nepadarė esminio tiesioginio poveikio,
- P. kadangi lanksčioms išvestinių priemonių rinkoms reikia visa apimančios atitinkamų užtikrinimo priemonių politikos, apimančios pagrindinės sandorio šalies ir dvišalės tarpuskaitytos susitarimus,
- Q. kadangi ne finansų mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios naudoja išvestinių finansinių priemonių produktus tik tam, kad apsidraustų nuo rizikos, kurią gali patirti vykdydamos pagrindinę savo veiklą, turėtų būti numatytos tarpuskaitytos ir su kapitalo reikalavimais susijusio įkeitimo išimtys, jei mastas, kuriuo naudojamos tam tikros išvestinės finansinės priemonės, nesukuria sisteminės rizikos (turėtų būti taikomas reikalavimas Komisijai reguliariai tikrinti šios išimties taikymą), ir jei sandorių apimtis ir pobūdis proporcingi realiai rizikai, su kuria susiduria galutiniai vartotojai ir ją atitinka; žinodamas, kad ir pagal konkrečius poreikius sudarytų sutarčių srityje reikia užtikrinti mažiausius standartus, ypač susijusius su išvestinių priemonių užtikrinimu ir nuosavoms lėšoms keliamais reikalavimais,
- R. kadangi reikia užtikrinti proporcingą reguliavimą atsižvelgiant į ne biržos išvestinių priemonių produktus, jei juos naudoja ne finansų galutiniai vartotojai, tačiau, kadangi išsamūs sandorių duomenys turi būti perduoti sandorių duomenų saugykloms,
- S. kadangi kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių, kurie yra finansų draudimo produktai, prekyba šiuo metu tinkamai nereguliuojama,
- T. atsižvelgdamas į Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto ir Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupės rekomendacijas Europos Komisijai dėl Trečiojo energijos vidaus rinkos teisės aktų paketo (nuoroda: CESR/08-739, E08-FIS-07-04), kuriame rekomenduojama sukurti į konkrečius poreikius orientuotą rinkos

vientisumo ir skaidrumo režimą elektros srovės ir dujų rinkose,

- U. atsižvelgdamas į tai, kad visose priemonėse, apie kurias pranešta, numatytas glaudus visuotinis bendradarbiavimas su G 20 valstybėmis narėmis ir JAV valdžios įstaigomis tikrai vyktų, siekiant užkirsti kelią dėl priežiūros teisės atsirandančioms arbitražo galimybėms tarp šalių ir skatinti keistis informacija,
  - V. kadangi sisteminei rizikai, susijusiai su pagrindinėmis sandorio šalimis, reikia taikyti griežtus reguliavimo ir priežiūros standartus ir reguliavimo institucijoms užtikrinti nevaržomą galimybę gauti informacijos apie sandorius,
  - W. kadangi būtina, kad išvestinių priemonių kainos tinkamai atitiktų riziką ir kadangi būsimos rinkos infrastruktūros sąnaudas turėtų padengti rinkos dalyviai,
  - X. kadangi dėl pastarojo meto stulbinamo ir nevaldomo vyriausybinių obligacijų palūkanų normų augimo kai kuriose euro zonos šalyse išryškėjo problemiškos ekonominės iniciatyvos, susijusios su kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių sutartimis, kurios grindžiamos valstybės skola, ir tai aiškiai parodė, kad reikia gerinti finansų stabilumą ir rinkos skaidrumą reikalaujant visiškai atskleisti informaciją reguliavimo ir priežiūros institucijoms ir uždrausti spekuliacinę kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių prekybą skolos vertybiniais popieriais,
  - Y. pažymi, kad visi išvestinių finansinių priemonių produktų sandoriai ES valiuta, susiję su pagrindiniais ES subjektais ir kai viena iš sandorio šalių yra ES finansų institucija, turėtų būti sudaromi, kai yra laikomi tinkamais, ir apie tai pranešama pagrindinėms sandorio šalims ir duomenų saugykloms, veikiančioms, turinčioms leidimą ir prižiūrimoms ES, ir besivadovaujančioms Europos teisės aktais dėl duomenų apsaugos; pažymi, kad pagal būsimą naują reglamentavimą turėtų būti nustatyti aiškūs pagrindinių sandorio šalių ir trečiosiose šalyse esančių duomenų saugyklų, skirtų sandoriams, kuriems netaikyta tarpuskaita arba apie kuriuos nepranešta ES, lygiavertiškumo vertinimo kriterijai,
1. teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą geriau reguliuoti išvestines priemones, ypač ne biržos išvestines priemones, siekiant sumažinti ne biržos išvestinių priemonių rinkų rizikos poveikį visų finansų rinkų stabilumui, ir pritaria reikalavimui teisiškai standartizuoti išvestinių priemonių sutartis (*inter alia* nustatant reguliavimo paskatas pagal Kapitalo reikalavimų direktyvą operacinės rizikos požiūriu), naudoti sandorių duomenų saugyklas ir centralizuotas duomenų saugyklas, naudoti ir stiprinti pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitą ir organizuotas prekybos vietas;
  2. palankiai vertina darbą, kurį pastaruoju metu atliko ne biržos prekybos Reguliavimo institucijų forumas, reaguojant į Didžiojo dvidešimtuko (G20) raginimą imtis tolesnių veiksmų didinant ne biržos prekybos išvestinių finansinių priemonių rinkų skaidrumą ir patikimumą;
  3. ragina didinti skaidrumą prieš sandorio sudarymą visoms priemonėms, kurias galima naudoti prekybai organizuotos prekybos vietose, taip pat didinti skaidrumą po sandorio sudarymo, pranešant apie visus sandorius duomenų saugykloms, o tai būtų naudinga reguliavimo institucijoms ir investuotojams;
  4. pritaria reikalavimui įpareigoti finansines įstaigas taikyti visų atitinkančių prekybos sąlygas išvestinių produktų pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitą siekiant geriau įvertinti

sandorio šalies kredito riziką, ir pritaria siekiant ateityje organizuotos prekybos vietose prekiauti kuo didesniu laikomų tinkamais išvestinių produktų kiekiu; reikalauja numatyti paskatas, kuriomis būtų skatinama tinkamais išvestiniais produktais prekiauti prekybos vietose, kurios reguliuojamos pagal Finansinių priemonių rinkų direktyvą, t. y. reguliuojamose rinkose ir pagal daugiašalę prekybos sistemą (DPS); Pažymi, kad vienas iš sandorių tinkamumo tarpuskaitai kriterijus turėtų būti likvidumas;

5. ragina užtikrinti, kad ateityje išvestinių priemonių kainos geriau atspindėtų riziką ir kad būsimos rinkos infrastruktūros sąnaudas padengtų ne mokesčių mokėtojai, o rinkos dalyviai;
6. mano, kad apsaugai nuo ypatingos rizikos būtinos individualios išvestinės priemonės, todėl atmeta galimą priverstinį visų išvestinių priemonių standartizavimą;
7. ragina Komisiją taikyti diferencijuotą požiūrį į skirtingas galimas įvairių išvestinių produktų rūšis, atsižvelgiant į jų rizikingumą, jų naudojimo teisėtiems apsidraudimo tikslams mastą, ir jų vaidmenį finansų krizėje;
8. pažymi, kad reguliuojant reikia skirti išvestines priemones, kurios naudojamos kaip rizikos valdymo priemonės skirtos apsidrausti nuo realios esminės vartotojui gresiančios rizikos ir išvestines priemones, kurios naudojamos tik spekuliaciniais tikslais, ir mano, kad kyla problemų jas skirti dėl to, kad trūksta duomenų ir konkrečių skaičių dėl ne biržos sandorių;
9. prašo Komisiją svarstyti, kaip būtų galima gerokai sumažinti bendrą išvestinių finansinių priemonių kiekį, kad jis būtų proporcingas bazinių jas atitinkančių vertybinių popierių apimčiai siekiant išvengti kainų signalų iškraipymų, sumažinti rinkos vientisumo riziką ir sistemines rizikas;
10. mano, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti įmonių išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių viena sandorio šalių yra pati finansų institucija, siekiant išvengti piktnaudžiavimo šiomis sutartimis naudojant jas ne kaip įmonių rizikos, bet kaip finansų rinkos priemones;
11. ragina gerinti rizikos valdymą ir didinti skaidrumą, nes tai esminės priemonės siekiant finansinių rinkų saugumo, ir drauge kreipti dėmesį į asmeninę atsakomybę prisiimančią riziką;
12. pažymi, kad apsaugai nuo specifinės įmonei kylančios rizikos būtinos pagal konkrečius poreikius sukurtos išvestinės priemonės, kad jas būtų galima panaudoti kaip efektyvias ir individualiems poreikiams pritaikytas rizikos valdymo priemones;
13. ragina Komisiją stiprinti dvišalės rizikos valdymo standartus svarstant būsimus teisės aktus dėl pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos;
14. mano, kad sandorio šalies kredito rizika gali būti sumažinta pasitelkus tarpuskaitą, keičiant kapitalo reikalavimus ir kitomis reguliacinėmis priemonėmis; pritaria Komisijos nuostatai siūlyti, kad sudarant dvišalius išvestinių finansinių priemonių sandorius, kuriems netaikoma pagrindinių sandorio šalių tarpuskaita, atsižvelgiant į rizikos proporcingumą, finansų įstaigos reikalautų daugiau nuosavų lėšų, jeigu atsisakoma atlikti tarpuskaitą centralizuotai, ir atsižvelgiama į pozicijų tarpusavio įskaitos poveikį, atitinkamas užtikrinimo priemones, pradinę garantinę įmoką, kasdienį portfelio

sutikrinimą, kasdienį reikalingų lėšų arba vertybinių popierių likučio sąskaitoje nustatymą, automatinį užtikrinimo priemonių judėjimą ir kitas dvišalio sandorio šalių rizikos valdymo technines galimybes, mažinant sandorio šalies kredito riziką;

15. ragina, kad išvestinėms priemonėms, neatitinkančioms TFAS 39 reikalavimų ir todėl neįvertintoms auditoriaus, nuo tam tikros Komisijos nustatytos ribos būtų taikoma pagrindinės sandorio šalies tarpuskaita; be to, ragina, siekiant geresnio atskyrimo, pateikiant auditoriaus atliktą nepriklausomą ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių vertinimą, tikrinti, ar ne finansų įmonė gali ir toliau sudaryti dvišales sutartis;
16. ragina Komisiją suteikti Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai (EVPRI) įgaliojimus išduoti veiklos leidimus Europos pagrindinėms sandorio šalims ir mano, kad būtų naudinga, jog juos prižiūrėtų ta pati institucija, kadangi *inter alia* priežiūros kompetencija būtų sutelkta vienoje institucijoje ir dėl to, kad rizikos, susijusios su pagrindinėmis sandorio šalimis, priežiūra yra tarpvalstybinė;
17. mano, kas pagrindinių sandorio šalių prieiga prie centrinio banko lėšų leidžia veiksmingai prisidėti didinant tarpuskaitos saugumą ir vientisumą;
18. reikalauja, kad pagrindinių sandorio šalių nefinansuotų tik naudotojai, o jų rizikos valdymo sistemoms nebūtų taikomi konkurencijos principai ir būtų numatytos priežiūros taisyklės dėl tarpuskaitos išlaidų; ragina Komisiją į tai atsižvelgti pasiūlyme dėl teisės akto ir nustatyti pagrindinių sandorio šalių valdymo ir nuosavybės taisykles, atsižvelgiant *inter alia* į direktorių nepriklausomybę, narystę ir aktyvią reguliavimo institucijų priežiūrą;
19. nurodo, kad bendrieji techniniai standartai, susiję su tokiais klausimais, kaip maržos skaičiavimas ir informacijos mainų protokolai, yra svarbi dalis užtikrinant sąžiningą ir nediskriminacinę tarpuskaitos prieigą pagrindinėms sandorio šalims leidimus turinčiose prekybos vietose; toliau nurodo, kad Komisija turėtų skirti didelį dėmesį galimiems technologiniams skirtumams, diskriminavimo apraiškoms ir informavimo kliūtims, kurios gali būti žalingos konkurencijai;
20. ragina priimti įmonių elgesio kodeksą ir pagrindinėms sandorio šalims taikomas prieigos taisykles siekiant užtikrinti nediskriminacinę prieigą prekybos vietose ir spręsti klausimus, įskaitant dėl diskriminacinės kainodaros praktikos;
21. pritaria tam, kad būtų kuriamos visų išvestinių finansinių priemonių pozicijų duomenų saugyklos, pageidautina, po vieną saugyklą kiekvienai turto kategorijai, ir kad jos būtų reguliuojamos ir prižiūrimos vadovaujant EPVRI; ragina nustatyti procedūrinės taisyklės, pagal kurias būtų užkirstas kelias konkurencijos iškreipimams, ir užtikrintas vienodas jų aiškinimas valstybėse narėse, ir, be to, EPVRI suteikti aukščiausią sprendimų priėmimo įgaliojimą sprendžiant ginčus; ragina Komisiją užtikrinti, kad nacionalinėms priežiūros institucijoms, atsižvelgiant į jų jurisdikciją, būtų bet kuriuo metu suteikta prieiga prie saugyklose laikomų neapibendrintų duomenų, susijusių su rinkos dalyviais, prie duomenų, susijusių su galima sistemine rizika, kuri gali kilti sprendžiant su jų jurisdikcija susijusius klausimus, taip pat prie apibendrintų duomenų, laikomų visose trečiojoje šalyse esančiose saugyklose; pažymi, kad kainos už saugyklų teikiamas paslaugas turėtų būti nustatomos skaidriai, atsižvelgiant į jų praktinę funkciją;
22. ragina Komisiją parengti pranešimo apie visas išvestines finansines priemones standartus,

- kurie atitiktų tarptautiniu lygmeniu rengiamus standartus, ir užtikrinti, kad duomenys būtų perduodami centrinėms sandorių duomenų saugykloms, pagrindinėms sandorio šalims, akcijų biržoms ir finansų institucijoms, kad duomenimis galėtų pasinaudoti EPRVI ir nacionalinės reguliavimo institucijos ir, jei reikia, ESRV;
23. ragina Komisiją parengti priemones, kad reguliuojančios institucijos galėtų nustatyti pozicijų ribas, siekdamas išvengti neleistinų kainų svyravimų arba spekuliacijų;
  24. prašo Komisiją ypač užtikrinti, kad išvestinių finansinių priemonių, kuriomis nėra prekiaujama akcijų rinkoje, vertinimas būtų vykdomas nepriklausomai ir skaidriai, kad būtų išvengta interesų konfliktų;
  25. mano, kad būtina atidžiai išsiaiškinti visas technines detales glaudžiai bendradarbiaujant su nacionalinėmis reguliuojančiomis įstaigomis, ypač dėl standartų bei finansų rinkos ir ne finansų rinkos produktų atskyrimo, ir palankiai vertina tai, kad Komisija jau ėmėsi atitinkamos iniciatyvos; ragina Komisiją iš anksto pradėti bendradarbiauti su Taryba ir Parlamentu;
  26. pritaria Komisijos ketinimui sukurti pagrindinės sandorio šalies sistemą pagal Europoje nustatytus standartus, kurią prižiūrėtų EVPRI; reikalauja užtikrinti, kad pagrindiniai rinkos dalyviai ne darytų kontroliuojančią įtaką pagrindinių sandorio šalių ir jų rizikos valdymui, o būtų įtraukti į rizikos valdymo tarybą; laikosi nuomonės, kad be to dar turėtų būti pasiūlytos priemonės, kuriomis būtų naudingai prisidėta prie rizikos valdymo proceso;
  27. primygtinai ragina taikyti reguliavimo standartus, kuriais užtikrinama, kad pagrindinės sandorio šalys liktų lanksčios platesnio rizikos spektro požiūriu, tarp jų atsižvelgiant į daugybines dalyvių klaidas, staigius finansinių išteklių išpardavimus ir spartų rinkos likvidumo mažėjimą;
  28. mano, kad apibrėžti išvestinių priemonių kategorijas, įdiegti pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitą, sukurti skaidrumo registrą, nustatyti reikalavimus dėl nuosavų lėšų, įkurti nepriklausomas prekybos vietas ar naudoti turimas biržas, numatyti išimtis MVĮ, nustatyti technines detales reikėtų derinant su nacionalinėmis reguliuojančiomis įstaigomis, tarptautinėmis institucijomis ir būsima Europos priežiūros įstaiga EVPRI;
  29. todėl ragina nustatyti aiškias elgsenos taisykles ir būtinus privalomus standartus dėl pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitos struktūros (naudotojų dalyvavimo) ir jų taikomų sprendimų priėmimo procesų bei rizikos valdymo sistemų; pritaria Komisijos ketinimui parengti tarpuskaitos reglamentą;
  30. pritaria Komisijos ketinimui numatyti MVĮ dvišalėms išvestinėms finansinėms priemonėms skirtas išimtis ir mažesnius kapitalo reikalavimus, jeigu apsidrausta nuo pagrindinės rizikos, į MVĮ balansus įtrauktos išvestinės priemonės nėra svarbios ir įgytos pozicijos nekelia sisteminės rizikos grėsmės;
  31. prioritetine tvarka ragina užtikrinti, kad nepriklausoma pagrindinės sandorio šalies tarpuskaita būtų taikoma visų pirma kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriams ir kuo daugiau išvestinių priemonių tipų; yra įsitikinęs, kad individualius didelės rizikos išvestinių priemonių tipus prireikus galėtų būti leidžiama taikyti tik nustačius konkrečias sąlygas arba, konkrečiais atvejais, jie netgi galėtų būti uždrausti;

laikosi nuomonės, kad ypač turėtų būti reikalaujama pakankamai kapitalo ir rezervų padengti kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriui kredito įvykio atveju;

32. ragina Komisiją skubiai ir išsamiai nagrinėti koncentracijos lygmenį ne biržos išvestinių finansinių priemonių, ir ypač kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių rinkose, siekiant užtikrinti, kad nėra pavojaus dėl rinkos manipuliavimo arba galimų interesų konfliktų;
33. ragina Europos Komisiją teikti atitinkamus teisinius pasiūlymus reguliuojant finansų operacijas, apimančias išvestinių finansinių priemonių pardavimą jų neturint (net nepasiskolinus), kad būtų užtikrintas kainų finansinis stabilumas ir skaidrumas; mano, kad laukiant šių pasiūlymų, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriai turėtų būti vykdomi taikant pagrindinės sandorio šalies tarpuskaitą siekiant mažinti sandorio šalių riziką, didinti skaidrumą ir mažinti bendrą riziką;
34. reikalauja, kad kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių apsauga turėtų būti išmokėta tik pateikus ir įrodžius bazinės obligacijos rizikos lygį ir būtų apribota šios rizikos suma;
35. laikosi nuomonės, kad visos išvestinės finansinės priemonės, kurios yra susijusios su viešaisiais ES finansais (tarp jų – valstybių narių valstybės skola ir vietos administracijų biudžetais) turėtų būti standartizuotos ir jomis prekiaujama biržoje arba kitų reguliuojamų prekybos platformų pagrindu siekiant didinti išvestinių finansinių priemonių rinkų skaidrumą visuomenei;
36. ragina uždrausti kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorius, kurie nepagrįsti kreditais ir yra grynai spekuliaciniai sandoriai, grindžiami finansinių įsipareigojimų neįvykdymu, ir todėl dėl jų dirbtinai pabrangsta įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriai, o to pasekmė gali būti didesnė rizika sistemai dėl realaus finansinių įsipareigojimų neįvykdymo; ragina bent jau nustatyti ilgesnius išlaikymo terminus prekiaujant nedisponuojamais vertybiniais popieriais ir išvestinėmis priemonėmis; ragina Komisiją apsvarstyti išvestinių priemonių, ypač kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių, viršutines ribas ir jas suderinti su tarptautiniais partneriais;
37. mano, kad Komisija turėtų įvertinti pozicijų apribojimų naudojimą kovojant su manipuliacijomis rinkoje, ypač tais atvejais, kai sutartis artėja prie galiojimo pabaigos, o dėl prekės kontrolės arba ribotos pasiūlos pozicijas tenka padengti aukštesne kaina (angl. *squeezes and corners*); nurodo, kad pozicijų ribiniai procentai turėtų būti vertinami, kaip dinaminės, o ne absoliučios reguliavimo priemonės, ir turėtų būti taikomos, kai būtina, nacionalinių priežiūros institucijų, vadovaujantis gairėmis, kurias nustato EVPRI;
38. ragina, kad bet kokios finansų arba ne finansų institucijos išvestinės finansinės priemonės pozicijos, kuri viršija tam tikrą nustatytą ribą (nustatomą EVPRI), kliringas būtų atliekamas centralizuotai per pagrindinę sandorio šalį;
39. ragina į numatytą išvestinių finansinių priemonių reglamentą įtraukti taisykles, kuriomis draudžiami grynai spekuliaciniai žaliavų ir žemės ūkio produktų sandoriai, taip pat nustatomi griežti pozicijų apribojimai, ypač atsižvelgiant į jų galimą poveikį pagrindinių maisto prekių kainoms besivystančiose šalyse ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų kainoms; ragina suteikti EVPRI ir kompetentingoms institucijoms įgaliojimus veiksmingai spręsti netinkamos išvestinių finansinių priemonių rinkų veiklos

klausimus, pvz., laikinai uždrausti skolon įsigytų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių pardavimą be paties skolinimosi (angl. *naked short selling*) arba reikalauti fizinio atsiskaitymo už išvestines finansines priemones ir nustatyti pozicijų apribojimus, kad būtų išvengta nederamos maklerių koncentracijos kai kuriuose rinkos segmentuose;

40. ragina, kad ateityje priimant teisėkūros pasiūlymus dėl išvestinių finansinių priemonių rinkų būtų pirmiausia funkcinio požiūriu, pagal kurį panašioms veiksmams taikomos tos pačios arba panašios taisyklės;
41. pabrėžia būtinybę ES lygmeniu reguliuoti išvestines finansines priemones, taip pat ragina Komisiją, kiek įmanoma, jos veiklą koordinuoti su ES partneriais, siekiant kuo vienesnio tarptautiniu mastu ir tarptautiniu lygmeniu suderinto reguliavimo; pabrėžia, kaip svarbu, kad būtų išvengta palankesnių reglamentavimo sąlygų per netinkamą koordinavimą;
42. ragina remti sektoriaus iniciatyvas ir pripažinti jų vertingumą, nes jos kai kuriais atvejais gali būti tiek pat tinkamos, kiek teisėkūros veiksmai, be to, gali juos papildyti;
43. ragina ES taikyti nuoseklią politiką, siekiant geriau išnaudoti kiekvieno finansų centro privalumus ir pasinaudoti šios krizės suteikta galimybe paskatinti efektyvios Europos finansų rinkos integraciją ir vystymąsi;
44. teigiamai vertina Komisijos ketinimą jau 2010 m. viduryje pateikti teisėkūros pasiūlymų, susijusių su kliringo centrais (angl. *clearing houses*) ir sandorių duomenų saugyklomis (angl. *trade repositories*), ir iš anksto aptarti technines detales su visomis nacionalinio ir ES lygmens institucijomis, ypač su teisėkūros institucijomis – Taryba ir Parlamentu;
45. džiaugiasi Komisijos ketinimu pateikti teisėkūros pasiūlymų dėl kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių;
46. pabrėžia, kad svarbu reguliariai atlikti būsimų teisės aktų veiksmingumo vertinimus, bendradarbiaujant su visais rinkos dalyviais, ir prireikus atitinkamai pakeisti šias reglamentavimo nuostatas;
47. ragina kuo greičiau įgyvendinti šios rezoliucijos nuostatas;
48. pažymi, kad ne tik prekiaujant žaliavomis ir žemės ūkio produktais, bet taip pat ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimais, reikia užtikrinti, kad rinka veiktų skaidriai ir būtų apribotos spekuliacijos; atsižvelgdamas į tai, ragina apsvarstyti galimybę nustatyti viršutines rizikos ribas konkrečioms produktams;
49. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Europos centriniam bankui.